

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/459/2015
Identifikačné číslo spisu:	3713203708
Dátum vydania rozhodnutia:	23.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3713203708.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., so sídlom v Českej republike, Praha 3 Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, IČO: 264 29 705, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Branislav Fridrich, IČO: 36 864 421, proti žalovanému P. X., bývajúcemu v X., o zaplatenie 1 122,01 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 8C/132/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. marca 2015 sp.zn. 5Co/779/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 18. marca 2015 sp.zn. 5Co/779/2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo 16. septembra 2014 č.k. 8C/132/2013-78 zamietol žalobu o zaplatenie 1 122,01 € s príslušenstvom, ktorou si žalobca ako veriteľ uplatňovala práva voči žalovanému z indosovanej zmenky a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal pri svojom rozhodnutí z toho, že dohoda o vyplnení zmenky je spotrebiteľským vzťahom, jej znenie mal dodávateľ vopred pripravené vo všeobecných zmluvných podmienkach, ktoré žalovaný nemohol pred uzavretím zmluvy ovplyvniť, preto ide o absolútne neplatnú zmluvnú podmienku. Keďže zmenka vychádzala z dohody o vyplnení zmenky a tá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou upravenou v neprospech spotrebiteľa, a z tohto dôvodu ide o dojednanie neplatné, celé plnenie, ktoré žalobca žiadal priznať je v rozpore so zákonom (§ 52 ods. 2, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 18. marca 2015 sp.zn. 5Co/779/2014 odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa odmietol ako oneskorene podané. Uviedol, že napadnutý rozsudok bol žalobcovi riadne poštou doručený do vlastných rúk jeho právneho zástupcu 22. septembra 2014, lehota na podanie odvolania začala plynúť nasledujúcim dňom a posledným dňom lehoty na včasné podanie odvolania bol 7. október 2014 (utorok). Odvolanie bolo súdu doručené súdu až 8. októbra 2014, o čom

svedčí pečiatka podateľne súdu prvého stupňa na odvolaní s poznámkou, že bolo doručené kuriérom. Podľa odvolacieho súdu, ale „deň takéhoto prevzatia nemusí byť vždy bez ďalšieho dňom totožným s dňom podania odvolania“. Vychádzal pritom z toho, že bez ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí byť spôsobom dostatočne hodnoverným preukázané, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2014 sp.zn. 3Cdo/28/2014). Odvolací súd vyzval žalobcu, aby dokázal opodstatnenosť svojho tvrdenia o včasnom podaní dovolania a z ním preložených dokladov vyvodil, že obsah týchto „dostatočne hodnoverným spôsobom nepreukazuje podstatnú skutočnosť, či súčasť obsahu tejto zásielky, odovzdanej kuriérovi dňa 07. 10. 2014, teda v posledný deň lehoty, naozaj tvorilo aj odvolanie navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa v tejto konkrétnej veci, t.j. rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 8C/132/2013-78 zo dňa 16. septembra 2014, keďže nepochybnú väzbu medzi predmetným podaním a zásielkou č. 15774241 nemožno takou formou zdokladovať.“ Vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že „za jediný relevantný dátum pri posudzovaní včasnosti podania odvolania navrhovateľa treba považovať dátum 08. 10. 2014, ktorý jednoznačne vyplýva z pečiatky podateľne súdu prvého stupňa na príslušnom odvolaní, čo nasvedčuje záveru o tom, že odvolanie bolo v danom prípade navrhovateľom podané až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania.“

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jeho odvolanie, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pretože odvolanie odovzdal doručovateľskej spoločnosti včas, v posledný deň odvolacej lehoty. Tvrdí, že tento záver jednoznačne vyplýva z listín, ktoré predložil odvolaciemu súdu, a ktoré teraz predkladá aj súdu dovolaciemu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 242a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a dôvodné.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Dovoláním žalobcu je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Preto prípustnosť jeho dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobcu smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobca nenamietal a ich existenciu

nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ostatne uvedeného ustanovenia treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie účastníka ako oneskorene podané (R 23/1994).

Z odôvodnenia dovolaním žalobcu napadnutého uznesenia vyplýva, že odvolací súd založil svoj záver o tom, že odvolanie bolo podané oneskorene na tom, že obsah žalobcom predložených listín „dostatočne hodnoverným spôsobom nepreukazuje“ podstatnú skutočnosť, t.j. či obsahom zásielky odovzdanej kuriérovi dňa 7. októbra 2014 (posledný deň odvolacej lehoty) bolo aj odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa, „keďže nepochybnú väzbu medzi predmetným podaním a zásielkou č. 15774241 nemožno takou formou zdokladovať.“ Z takéhoto odôvodnenia vyplýva, že odvolací súd založil svoj záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku na tom, že nebolo spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti žalobcom preukázané, že obsahom zásielky, ktorá bola poštovému podniku odovzdaná na prepravu dňa 7. októbra 2014, bolo aj jeho odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Vychádzajúc z uvedených pochybností, za „jediný relevantný dátum pri posudzovaní včasnosti podania odvolania“ potom považoval deň 8. október 2014, ktorý „jednoznačne“ vyplýva z pečiatky podateľne súdu prvého stupňa na príslušnom odvolaní, „čo nasvedčuje záveru“ o tom, že žalobca podal odvolanie oneskorene.

Súd musí vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (§ 1 O.s.p.).

Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte, pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Pokiaľ teda súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (porovnaj napr. I. ÚS 119/07, III. ÚS 249/08, III. ÚS 331/04 a IV. ÚS 379/08). V opačnom prípade jeho postup vykazuje znaky vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobcu doručený 22. septembra 2014. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 7. október 2014 (utorok), ako konštatoval aj odvolací súd, a ktorá skutočnosť ani nebola sporná. Podľa odvolacieho súdu nebolo sporné ani to, že zásielka č. 15774241 bola poštovému podniku (kuriérovi) odovzdaná 7. októbra 2014, bolo však podľa neho sporné, či obsahom tejto zásielky bolo aj odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa zo 16. septembra 2014 č.k. 8C/132/2013-78. Dospel k záveru, že uvedené sa žalobcovi nepodarilo dostatočne hodnoverným spôsobom preukázať. Podľa dovolacieho súdu teda odvolací súd mal pochybnosti o dodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku a preto ako „jediný relevantný dátum pri posudzovaní včasnosti podania odvolania“ ustálil čas vyznačený na odtlačku podacej pečiatky súdu, podľa ktorého ale odvolanie bolo podané oneskorene, v prvý deň po uplynutí odvolacej lehoty. Odvolací súd nemal záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností (o odstránenie ktorých sa nepokúsil napr. vypočutím kuriéra) a preto nemohol vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v

zákonnej lehote podaný nebol.

Vzhľadom na uvedené okolnosti dovolací súd vyhovel dovolaniu žalobcu, podľa § 243b ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude odvolací súd pokračovať v odvolacom konaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.